

Wij helpen u graag

Heeft u vragen? Wij helpen u graag verder!
Neem gerust contact met ons op.

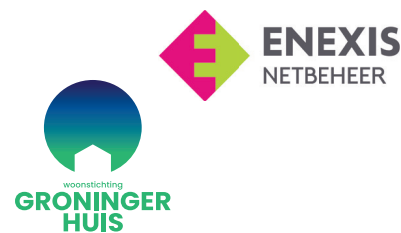
Wesley Mulder
bewonersbegeleider
T 06 82 80 75 66
E w.mulder@groningerhuis.nl

WhatsApp groep WaterstofWijk Wagenborgen

Heeft u prangende vragen aan één van de deelnemende organisaties over WaterstofWijk Wagenborgen? Stel ze dan in onze WhatsApp groep. Scan de QR-code om deel te nemen aan de groep. Komt u er niet uit? Neem dan gerust contact op met Wesley.

Wij werken samen aan dit project:

ENEXIS
NETBEHEER

INTERGAS

Energiewacht

Eelshuis Energie

essent

baas

Nieuwsbrief
september/oktober 2023

WaterstofWijk Wagenborgen

U doet mee aan WaterstofWijk Wagenborgen. In deze nieuwsbrief leest u meer over de laatste ontwikkelingen.

Proefwoning

De feestelijke housewarming op 4 juli was erg geslaagd. Veel nieuwgierige bewoners en omwonenden namen een kijkje aan de proefwoning aan de G. Boelmanweg 74. Helaas ging de opening van 5 juli op het Eelshuis terrein niet door vanwege het slechte weer.

PLANNING

De voorbereidende werkzaamheden zijn van de woningen met oneven nummers aan de G. Boelmanweg en de Kosterij klaar. Ook aan de Tonnistil starten we op korte termijn aan de voorbereidende werkzaamheden.

Om woningen daadwerkelijk over te mogen zetten op waterstof moeten we voldoen aan een aantal eisen:

- ✓ Het werk in de straat moet aantoonbaar veilig zijn.
- ✓ Zonnepanelen en de hybride warmtepomp moeten aangesloten zijn.
- ✓ De kruipruimte moet voorzien zijn van voldoende ventilatie.
- ✓ De installatie en leidingen binnen en de waterstofsensoren moeten gerealiseerd zijn.

Inmiddels zijn de laatste controles in volle gang en hopen we in oktober de twee leegstaande woningen over te zetten op waterstof. Wanneer alles hier in orde is, gaan we verder met de overige woningen aan de G. Boelmanweg. Uiteraard krijgt u tijdig een brief over de werkzaamheden die bij u thuis uitgevoerd worden.

Bij WaterstofWijk Wagenborgen zijn ontzettend veel organisaties betrokken. Naast ons als deelnemende organisaties hebben we bijvoorbeeld ook te maken met landelijke toezichthouders, overheden, leveranciers en adviesbureaus die we moeten raadplegen.

Elektrisch koken

Wanneer uw woning is overgezet op waterstof kunt u vanaf dat moment niet meer op uw bestaande gasfornuis of kookplaat koken. Alle bewoners ontvangen een voucher t.w.v. € 800,-. Hiermee kunt u een inductiekookplaat of -fornuis aanschaffen bij Expert Larmoyeur in Winschoten. Als u op dit moment een kookplaat heeft, kunt u ook weer een kookplaat aanschaffen. Heeft u op dit moment een gasfornuis, dan kunt u een elektrisch fornuis

aanschaffen. Wilt u een duurder exemplaar kopen? Dan betaalt u het restant zelf bij.

Expert sluit de kookplaat of het fornuis ook aan. Deze kosten nemen wij voor onze rekening. Vanaf week 40 starten de huisbezoeken voor het tekenen van de officiële documenten, zoals het energiecontract. Hierbij ontvangt u ook de voucher voor het elektrisch koken en de daarbij behorende pannenset.

U staat in de proefomgeving WaterstofWijk Wagenborgen.

Hier worden 33 woningen verwarmd met een hybride warmtepomp en een cv-ketel op waterstof. Met deze pilot in een oudere wijk tonen we samen met deelnemende bewoners en partners aan dat waterstof, naast restwarmte, groen gas en all-electric, één van de oplossingen voor aardgasvrij wonen is.

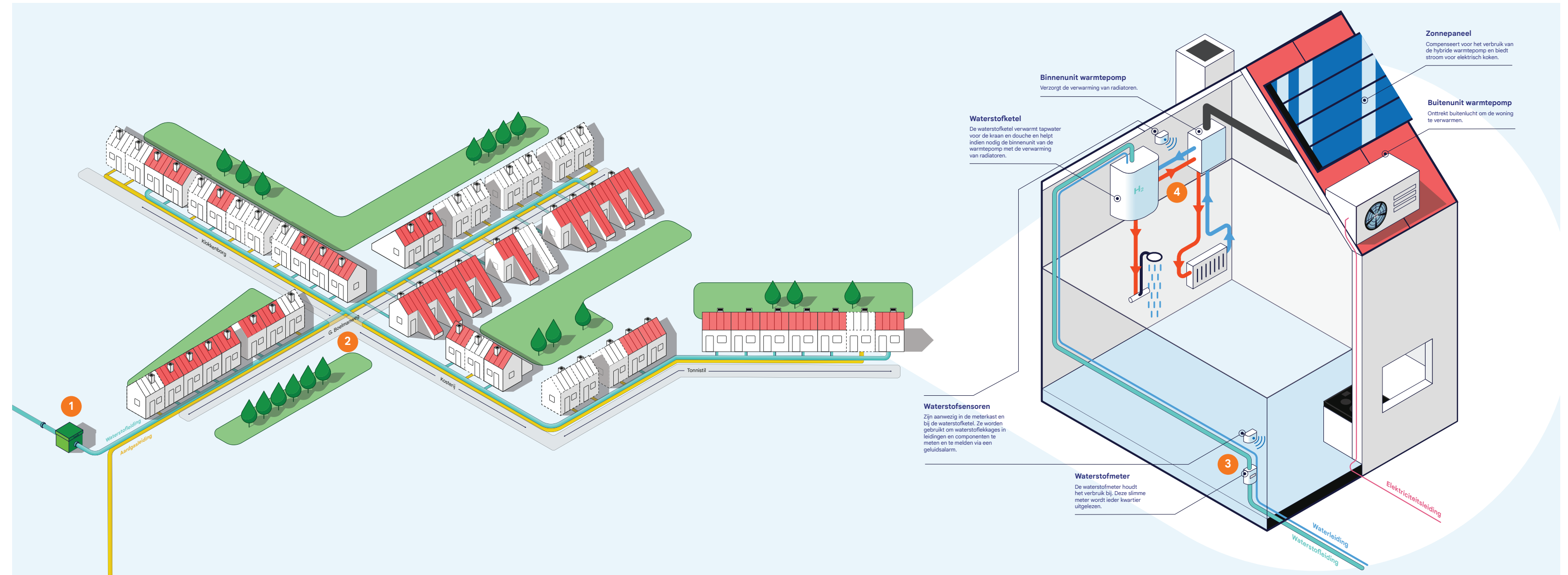
Energie label B

Woonstichting Groninger Huis heeft de woningen fors verduurzaamd naar energielabel B om de inzet van de schaarse waterstof te beperken. De jaren-70 woningen zijn voorzien van vloer, spouw- en dakisolatie (cm HR++ glas en kunststofkozijnen, zonnepanelen, inductiekookplaat en een hybride warmtepomp.

Lokaal waterstofnetwerk

Voor de distributie van de waterstof wordt deels gebruik gemaakt van het bestaande gasnetwerk en deels is daarvoor een uitbreiding aangelegd. Bij Eelhuis Energie, een agrarisch bedrijf in Siddeburen 2,5 km hier vandaan, wordt de groene waterstof ingevoerd in het lokale distributienetwerk via het Waterstof Ontvangst Station. Energieleverancier Essent is verantwoordelijk voor de levering van waterstof en zorgt voor de verrekking met de klanten.

Voor meer informatie gaat u naar www.waterstofwijkwagenborgen.nl

Distributienet in woonwijk

De leiding van het invoestation naar het districtstation is nieuw aangelegd op 8 bar met dezelfde soort leiding als voor aardgas. Vanaf het districtstation naar de wijk gebruiken we voor de distributie van waterstof de bestaande gasleiding.

1 Drukreductie in districtstation

Het districtstation verlaagt de druk van 8 bar naar 100 mbar. Vanaf hier stroomt de waterstof in de bestaande aardgasleidingen. Hiervoor is een standaard gasstation gebruikt.

2 Distributie naar woning

Vanaf de hoofdleidingen in de straat stroomt de waterstof via een aansluitleiding naar de woning. De aansluitleiding is voorzien van een gasstopper die automatisch sluit bij een te grote gas uitstroom. De woningen die op aardgas aangesloten blijven zijn aangesloten op een nieuwe gasleiding.

Binneninstallatie

De meeste materialen die we nu gebruiken voor een aardgas installatie passen ook in een waterstofnet (zoals de gasdrukregelaar en aansluitleidingen). Het bestaande aardgasleidingenwerk kan (her)gebruikt worden voor waterstof.

3 De meterkast

In de woning hangt een nieuwe gasmeter geschikt voor zowel waterstof als aardgas en wordt ieder kwartier uitgelezen. Er wordt ook een nieuwe meterbeugel geplaatst die is voorzien van een gasdrukregelaar die de druk reduceert naar ca. 20 mbar. De meterbeugel is verder voorzien van extra spoelpunten om met stilstand te spelen. De HanzesBox geeft realtime inzicht in stroomverbruik, teruglevering en gasverbruik. Als extra veiligheidsmaatregel is in de meterkast een waterstofsensor geplaatst. Deze geeft een akoestisch signaal mocht er waterstof gedetecteerd worden.

4 Hybride warmtepomp

Een hybride warmtepomp is de combinatie van een warmtepomp (binnen- en buitenunit) op elektriciteit voor woningverwarming en de waterstofketel voor warm tapwater en plaatsverwarming (bij een buiten-temperatuur lager dan 7°C). De hybride warmtepomp op waterstof is geleverd door Intergas.

Juist omdat alles nog zo nieuw is en we letterlijk het wiel moeten uitvinden, lopen sommige dingen soms wat stroperig. Dat is als buitenstaander natuurlijk niet altijd even zichtbaar en zorgt soms ook voor frustratie. Want waarom lijkt er niks te gebeuren? Om u mee te nemen in de dynamiek van alle betrokken partijen waar

wij dagelijks mee werken binnen het project hebben we al deze organisaties en instanties eens op een rijtje gezet. Ook al lijkt het project zelf, met 33 woningen, misschien relatief klein het is voor ons en alle andere belanghebbenden echt een leerschool waar veel partijen in de toekomst profijt van hebben. En daar maakt u onderdeel van uit. *Hoe leuk is dat?*